

رفقا افشار گشایش اولین حمله کنکره نمایندگان ملل خاور که

طر وسط
محمود رضا - طلوع

تقلیر آن تاکنون دیده نشده است خوشبختانه نصیب من گردید

جراحیاتی که از طرف سرمایه‌داران جهان به‌یگر ناتوان ملل شرق وارد شده و حذف ناکردنی است عا در اینجا جمع شده‌ام تا بایکدیگر در رفع بدبختی‌ها و مشقتی که بایسن ملل مظلوم وارد شده و میشود تبادل نظر و افکار نموده جاره‌ای بیاندیشیم. با اتحاد و یگانگی خود را از قید زنجیر سرمایه‌داری رهائی بخشیم -

آنکاه زینوویو رئیس احرائیه بین‌المللسوم که از نزدیکان «لنین» و «تروتسکی» بود رشته سخن را بدست گرفت و چنین اظهار داشت:

ما افتخار میکنیم که کمونیست بین‌المللی موفق شد برای اولین بار در تاریخ، نمایندگان چندین ملت را در یکجا جمع کند (۱) آنچه آنچنان ملت‌هایی که قسمتی از آنها با یکدیگر دشمن و بعضی‌ها هم‌بند از حال و وضعیت یکدیگر مستحضرند ما از این ملت‌ها تعبیرسیم که بسته به بین‌الملل سوم هستید یا خیر بلکه هم‌بند در سؤال میکنیم که در زنجیرید یا نه و مایلید که مبارزه رحمت‌گشان بر علیه سرمایه‌داری تعقیب شود یا خیر.

دو پس ناطق ضمن اشاره بانقلاب کبیر فرانسه چند اشتباه را یادآوری کرد و از جمله گفت: در انقلاب کبیر فرانسه تنها پاریس قیام نمود نه همه شهرستان‌های مستعد، دوم آنکه انقلاب فرانسه دهقانان را بخود راه‌نماد و نیروی شکر فشان را نادیده گرفت، سوم آنکه ارتش فرانسه را که پشت‌دروازه‌های پاریس کمن میکشد خلع سلاح نکرد و از بیانات خود این نتیجه را گرفت که نمایندگان ملل شرق نبایستی اشتباه کنند و باید با استفاده از تعلیمات حزبی قوایشان را بکارسرند تا بتوانند میهنشان را نجات داده لایق و آماده حکومت‌مورد انتظارشان سازند، بعد از نطق زینوویو، پاولیچ روسی‌الاسل

۱ - مقصود ملت‌های ترکی - نرک - ناحیک - ای - ائی - چر - اس - اوزبک - افغان -

و چند نفر دیگر صحبت کردند نکته قابل توجه اینکه به انور پاشا وزیر جنگ سابق عثمانی (ترکیه) و فرمانده کل قوای این کشور که بعد از تسلیم شدن دولت عثمانی بقواء سفیقین فراراً بروسیه آمده بود و قراردادی بمنظور ادامه جنگ منعقد ساخته اجازه نطق داده نشد شاید بدین علت که هنگام ورودش بنالار جلسه، همی نمایندگان باحترامش قیام نموده و با دادن شمار دهنده یادغازی انور پاشا معذرتش را استقبال نموده و این مسئله بهرینویو و دوستان حزبیش گران آمده بود و شاید هم علت دیگر داشت در هر صورت گزارش نمایندگان عثمانی در جلسه کنگره قرائت ویزبانهای دیگر ترجمه گردید.

ابوالقاسم رضازاده (مخرانی) کمیسر تجارت

کنگرمه بعد از پایان سخنرانیها و قرائت گزارشها وارد شور شد و چند نفر را بمنوا نهبیست مدبره کنگرمه انتخاب کرد که از آن جمله ایلپاوا و ادمیروف (۱)

۱ - سرگی پردنویچ رئیس کمیته حزب کمونیست انیس گراد که بعدها بدست

در باغ امیر اسعد در شهسوار

۱ - غلامعلی بابا	۲ - مقام السلطان ننگانی
۳ - غلامحسین خان افشار کوسلی فرزند فاسم خان نام برادر ۴ - بابا کمال الوندی	
۵ - مهدی خاا الوندی	۶ - سید جمال الدین برادر خیال بابا غلامعلی
۷ - منهدی شادی ماسوله ای	۸ - آقا خان درامی
۹ - امیر اسلان خان گرمسار رودی	۱۰ - اسلان خان درامی

و با ولیچ بودند و جند قطع نامه بصویب رسید که از آن جمله تشکیل شورائی بنام «شورای تبلیغات» بود که **حیدر عمو اوغلی سلطانزاده (میکائیلیان)** مابندگی ایران را در این شورا داشتند.

پیش از حدوث واقعه کودتا در دست پیام ژبر ارحاب
نمایندگان جنگ میرزا بسوی النین سدرشورای کمپرسر های ملی فرستاده
 در مسکو

بداالتوان

میکائیل که قشون فاتح کارگران و دهاقین روسیه دشمنان شان را شکست داده حلقه ای قلب لهستان پیش میروند و نیروی سرمایه داری انگلیس در برابر دستجات متحد ایران و روس عقب می نشینند بسیار متأسفم که از کار کناره گیری کرده مطالبی را متذکر میشوم که ملال آور است لیکن از ذکرش خودداری نمیتوان نمود چرا که همه در ایران واقعه شده اند.

پیش از ورود ارتش سرخ انزلی میوه های ایران در جنگل های گیلان بعد مطالب انگلیس و دولت سرمایه داری ایران می جنگیدیم و تنها قدرت واقعی و ذی سلاح ما بودیم که توانستیم مافوق تصور تمام آزادی ایران پرچم سرخ را برافرازیم و شام همان آزادی آزاد شدگان را از ان قیود سرمایه داری بخوان کنیم من بدون هیچ شك در دید وسیله فرمانده گشتی های جنگی بحر خزر و مابنده کمیته احزاب مرکزی فرقه اشتراکی روسیه رفیق از نو تکید زمامتینان کامل خود را از قشون سرخ ایران کردم و قراردادش قشون سرخ بود در ایران

بماند و قشون سرخ جوان ایران که هنوز آماده جنگ نشده است کمک کند .
 متعاقب این قرارداد من آماده شدم که باشما متحد گردم تا ملت ایران و ملل دیگر آسیا را برای يك جنگ آزادی دعوت و حاضر نمایم. ملت ایران بدون شك از عملی شدن مواد یادداشت رفیق چیچریس در ژوئیه ۱۹۱۸ که دو بار از طرف نمایندگان روسیه سوونی در طهران (رفیق براوین) و فرمانده جهازات بحر خزر (راسکولیکف) تکرار شده بود خوشوقت و ضرورت انعقاد يك اتحاد جدید را تجویز نمینمود. پروبا کاندنهای اشتراکی در ایران عملاً تأثیرات سوء میبخشد زیرا پروبا کاندجی ها از شناسائی نمایلات ملت ایران عاجزند. من بنمایندگان شما در موقعی گفتم که ملت ایران حاضر نیست بر نامه و روش بالشویزم را قبول

کند زیرا این کار عملی نیست و ملت را بطرف دشمن سوق میدهد نمایندگان شما با من هم عقیده شده از سیاست من پیروی کردند زیرا تشخیص دادند که فقط با اتخاذ این سیاست است که میتواند ما را به وصول بمقاصدمان در شرق کامیاب سازد و نیز با تعقیب همین سیاست است که تسلط انگلستان در شرق، دور و بنوذ شاه محو میشود. من با دوستانم بشهر آمده حکومت سویشی تشکیل دادیم و سرچشم انقلاب سرخ برافراشتیم لیکن موفقیت ما تا هنگامی بود که رفیق راسکولنیکف در حرهای ایران بود و همینکه عازم مسکو شدند عقیدهها بر گت و غلیر نمایندگان روسیه همان صورت اول ظاهر نمود نتایج این تعبیر عقیده عارضند از:

۱ - دولت آذربایجان علیرغم همه اعتراضات جمهوری ایران بدون داشتن کمترین حق تمام کالاهای بازرگانی اتباع ایران را تصرف نمود در صورتیکه قول داده بود برای رفع حوایج قشون سرخ بملت ایران برگرداند و حتی اطعمیان داده بود که چنانچه اجناس و مال التجارهای مر بوده بمصرف رسیده باشند عوض آنرا اجناس و مال التجارهای دیگر بخدمت ولی دولت آذربایجان ما پیشنهاد میکند قراردادی را امضاء کنیم که بموجب آن تبعیسی حقوق ملت ایران محو میگردد.

۲ - دولت آذربایجان دستور داده است که اتباع ایران، قفقازیه را تخلیه نموده با ایران بازگردند.

۳ - بر طبق یادداشت رسمی رفیق براوین که از طرف رفیق راسکولنیکف نیز تأیید شد تمام اختیارات روسیه در ایران بملت ایران بر میگشت اما همینکه جمهوری ایران خواست از این امر استفاده کند دولت آذربایجان شروع بمخالفت نمود.

۴ - قراردادمان با نمایندگان روسیه این بود که مسلک اشتراکی بین اهالی پروباکاند نشود ولی رفیق ابوکف که خود را گاهی نماینده روسیه و زمانی نماینده کمیته عدالت معرفی میکند با چندتن از اشتراکپون ایرانی که از روسیه آمده اند وار اخلاق و عادات ملت ایران بی اطلاعند بوسیله همینکه و نشر اعلامیه در کارهای داخلی حکومت مداخله و آنرا از اعشار ساقط و زیر

پایش را خالی میکنند و بدین طریق عملا قواء نظامی انگلیس را تقویت می نمایند. حتی من و رفقایم را آلت دست سرمایه داران معرفی و کار انقلاب را به تخریب کشانده اند. از تمام نقاط ایران علیه نیابتات استراکی اعتراض شده

مایندهان امرائی بسکو از راست چپ: میرصالح مظفرآبادی و تاتوک العالی و اظهار داشته اند که هیچگونه مساعدتی با انقلاب نخواهند نمود مخصوصاً امالی کیلان که تا جندی پیش حاضر بودند خود را باب و آتش برزند از عملیات اشخاص مبرور اظهار تنفر نموده و حتی حاضر شده اند ضد انقلاب اقدام کنند. من میدانم که در تمام ممالک آزاد، برنامه عرقرقه سیاسی، آزادانه، نشر و تبلیغ میشود ولی برنامه ای که در ایران پروپاگاندا میکنند علیه تمایلات مردم است و تنها تأثیرش جلوگیری از پیشرفت انقلاب و تقویت شدن افکار ضد انقلابی است.

۵- فرماندهی نیروی سرخ (رفیق کازانف) بر طبق دستور ننگرافی رفیق تروتسکی تحت اختیار جمهوری ایران درآمد و بر طبق همان دستور تابعیت ایران را قبول نمود برای اینکه بنیاد عضو کمیته انقلابی بشود لیکن در نتیجه اقدامات ابوکف که بیخواست جای او را در شورا بگیرد از ایران احضار و پروسیه حرکت نمود. هر چند دولت انقلابی ایران بر صحت وی معترض بوده و هست و مداخلات نامشروع در کارهای داخلی سبب شده که انقلابیون ایرانی

ضرائف رضا کسریست و انگرا اف

از خود سلب مسئولیت کنند و سر بجا اعلام دارند که کار کردن یا این وضع هیچوجه امکان ندارد. ما معتقدیم که قدم اول را برای آزادی ایران برداشته ایم لیکن خطر از جانب دیگر بمباروی آورده است بعضی اگر از مداخله خارجی در امور داخلی جلوگیری نشود معنیش این است که هیچوقت بمقصود نخواهیم رسید زیرا بجای مداخله يك دولت خارجی که تاکنون وجود داشت مداخله دولت خارجی دیگری شروع شده است .

ما نمیتوانیم افتخارات انقلابی خود را که طی ۱۴ سال کوشش و فداکاری بدست آورده ایم یکبارگی محو کنیم و حقوق ملت ایران خیانت ورزیم من اکنون رشت را ترک کرده به پناحگاه سابقم و جنگله رفتم و در آنجا بانتظار جواب موافق نیست بنظر ایات زهر خواهم نشست .

۱- عملی ساختن قول نمایندگان روسیه سویی که بملت آزاد ایران داده اند همچنین منع مداخلات آذربایجان سویی در امور داخلی ایران بر طبق یادداشت رفیق جبرین .

۲- شناختن اختیارات جمهوری ایران - چنانچه شوروی عملیات فرقه اشتراکی را تأیید میکند در آن صورت لازم می‌آید در برنامه‌کار بر طبق شرایط سیاسی ایران و ممالک شرق تجدید نظر نمود .

۳- رد احوال و دارایی اتباع ایران که در آذربایجان سویتی صادره شده -

۴- احضار ابوکف و اعزام مجدد رفیق کاژانف زیرا وجود شخص اخیر از نظر تخصص نظامی کمال اهمیت را حائز است و عملیات درخشان این صورت را بوجود آورده است .

بالاخره دقتاً شعاعاً در یک مسئله دیگر جلب و میگویم که ملت ایران از مأمورین دولت تعدیات فراوان دیده و از آنها بیزارند ممکن است تسلط شاه محو شود ولی غیر ممکن است بتوان احساسات ایرانی را خفه کرد . تاریخ نشان میدهد که چندبار سیاست دول بیگانه در کشورمان نفوذ کرد اما همیشه خواستند احساسات ملی و آزادمندی ایرانی را منکوب کنند ماعیسان عقیم ماند اکنون که ملت ایران بخوبی لغت آزادی را درک کرده دور ساختن اربابین نعمت غیر قابل تصورات .

من بوسیله این نامه رؤساء ملت آزاد روسیه را مخاطب قرار داده‌ام آنها میخواهم که به آثار مظالم و تعدیات دولت جبار تزاری که هر وقت بنحوی بوسیله عمالش جلوه گرفته خط بطلان بکشند و قراردادهای منحوسه را انوولنوشان را بیکباره اعلام نمایند .

من و رفقایم اطمینان کامل داریم که ملت آزاد روسیه آزادی خویش را بنحو شایسته حفظ خواهد کرد و بشما ملت‌های خواهان آزادی کمک لازم خواهد نمود تا بند دشمن مشترکشان قیام کنند و انتظار آنرا داریم که افراد ناسالمی را که با تاکتیک‌های ناصواب از آزادی ملت ایران جلوگیری میکنند از صحنه انقلاب دور سازند .

من تازیدن جواب مساعد باین نامه برشت برنخواهم گشت و بمنظور حفظ ارتباط حتمی و لازم دوتن از رفقا میرسالح مظفرزاده و هوشنگ را خدمت شما فرستادم .

کوچک

نامه بالاوسيله كميسر خارجه شوروى بسدر شوراي كميسر هاتسليم شددور تماس نمايندگان جنگل با مقامات مسؤل شوروى چنين فهميده شد كه اتحاد تصميم قلمى در اين باب را واجد جنبه فوريت نمانستعاند و با بنده موكول ساخته اند كه پس از اعزام يازرس وانجام تحقيقات، آنچه مقتضى اقدام باشد بدان عمل شود جريان اقامت چندروزه نمايندگان در مسكو بشرح زير بيان شده است (۱)

مخبر هير-مايس (مملك) كميسر شوراي اتحاد

نامه هيئت اعزامى جنگل به چيچرين كميسر امور خارجه

مسكو

۱۲ اوت ۱۹۲۰

از طرف شوراي كميسر هاى جمهورى سوييى ايران با داشتن اختيارات تام مايلم راجع بمسائل زير باشوراي كميسر هاى دولت سوسياليستى شوروى وارد مذاكره شويم:

۱- مبادله عواد اوليه برنج - پنبه - ميوه جات - خشكار - پوست سدر مقابل پول نقد (قران) - پول مزبور براى ترويج قشون سرخ ايران بمصرف خواهد رسيد .

۲ - مطبوعه براى چاپ اسكناس واسناد بهادر .

۳ - تاسيس كارخانه پارچه بافى در رشت .

۴ - راجع بناسيس يك كارخانه قندوشكر .

۵ - تاسيس كارخانه اسلحه سازى در كيلان .

۶ - احداث خط آهن تا طهران .

- ۷ - حل مسائل مربوط به مبادله کالا .
- ۸ - ترانزیت کالای ایران بخارجه واجناس خارجه برای ایران مانند دواجات و ماشین آلات و غیره .
- ۹ - ماشین زراعی .
- ۱۰ - کارشناسان مالی وزراعی و معرفی الارضی .
- ۱۱ - تهیه لوازم نظامی برای احتیاجات قشون ایران .
- چنانچه قیمت اجناس با نقره یا طلای غیر مسکوک پرداخته شود در اینصورت باید ماشین سکه زدنی پول نیز اضافه شود .
- ۱۵ اوت ۱۹۲۰ - با کاراخان داجع بعملیات ایوکف مذاکره کردیم متارالیه گفت بهیچوجه نمیتوان از تبلیغ مرام کمونیزم جلو گیری نمود .
- ۱۶ اوت ۱۹۲۰ - در ساعت ۵ بعد از ظهر در جلسه شورای نمایندگان کارگران و دهاقین و سر بازاران سرخ حضور یافتیم و سلام کارگران و دهاقین ایران را بشورای کارگران و دهاقین مسکو رسانیدیم و اضافه کردیم که ۱۵ واگون برنج برای تقدیم بشوروی آورده ایم از طرف هیئت مدیره از انقلابیون ایران سپاسگذاری شد .
- ۱۶ اوت ۱۹۲۰ - داجع بدخالت اشخاص بدون داشتن مقام رسمی در کارهای مردم مخصوصاً مذاخلات نامشروع ایوکف گزارشهایی داده شد کاراخان در جواب گفت ایلیاوا را بیادرسی خواهد فرستاد .

۷ اوت ۱۹۲۰

در باره مسائل جنگی و اقتصادی با ایلیاوا مذاکره کردیم او گفت داجع به احتیاجات نظامی کمکهای لازم در حدود امکان خواهد نمود و اضافه کرد که هشت میلیون تومان (قران) در روسیه داریم که ارسالش بایران اشکالی ندارد اما ماشین کارخانه قند سازی و متسوجات همچنین ماشینهای فلاحتی عجاناً ارسالش میسر نیست ممکن است حق وارد کردن بایران از راه روسیه داده شود راه آهن پس از پیشرفت ارتش سرخ ساخته خواهد شد .

تلگراف در اسکول نیکف به هیئت اعزامی مسکو

پودارسکیا ۶۲

انقلابیون شرافتمند ایرانی را در ورود بجاك شوروی (مسکو) تبریک

تمبر انقلاب (سری کاوه)

میکویم تهدید کشتن‌های جنگی انگلستان مرا مجبور میسازد که در سرپست خود
باقی مانده نتوانم برای ملاقات شما بسکو بیایم اینک بنام فلوت بالتیک جهت
اعزامی فوق‌العاده ایران را دعوت به گزینش می‌نمایم که کشتیهای جنگی
فلوت بالتیک را در پیشتر اوایل انقلاب ملاحظه نمایند.

رئیس فلوت راسکولنیکف

پاسخ هیئت اعزامی به ف. ف. فدور فدورویچ راسکولنیکف رئیس

فلوت سرخ در کر نشانه

۱۳ اوت ۱۹۲۰

رفیق خیلی محترم لغاً گزارش مورخ ۹ اوت ۱۹۲۰ شماره ۲۳ تقدیم
شده به کمیسر علی امور خارجه بین الملل سوم را با سوادك توضیحی راجع
بنظرکراف رفیق میگویان تقدیم میداریم پس از قرائت آنها مسیوق خواهیید شد
چه مجادلات و وقایع ناگوار بعد از حرکت شما از گیلان روی داده است بعد
از ابراز تشکر از توجهی که نسبت بنا منقول داشته وما را دعوت نموده‌اید
عرض می‌کنیم که ما عجلاناً نمیتوانیم از دعوت با محبتتان استفاده کرده برای
زیارت خدمتتان برسیم زیرا کارهای مهم در پیش داریم که حرکت ما را از
مسکو غیر ممکن میسازد سعی داریم پس از فراغت و انجام امور بدین شما
موفق شویم.

ما بنام ملت آزاد ایران به فلوت مشهور بالتیک که حافظ جمهوریت
منحده سوسیالیستی شوروی بوده و از دژ انقلاب کارگران دنیا دفاع می‌نماید
درود میفرستیم و امیدواریم که در جنگهای انقلابی سوسیالیستی فلوت شجاع

یالتیک به موفقیت های بزرگتر و عمده تری نایل گردد رفیق میرزا کوچک قبل از حرکت ما از ایران خواست از وضع خطرناک انقلاب ایران و خاور زمین بوسیله تلگراف رفیق لنین را مطلع نماید و عملیات شاهزادگان سابق امثال ابوکف و غیره را که بنام کارگران روسیه با اقدامات جنون آمیز دست رده سبب تولید مخاطرات میگردند معرفی نماید متأسفانه دولت شوروی آذربایجان برای اینکه به کودتای غیر مناسبی دست بزند تلگراف میرزا کوچک را که رفیق لنین مخایره شده بود توقیف کرد و مخایره نمود این آقایانی که کارهای ناهنجارشان را در گزارش بالا ملاحظه خواهید کرد بدون اینکه بداند چه جنایت سنگین و جبران ناپذیر مرتکب میشوند کودتائی در گیلان نمودند و در نتیجه این کودتا میخواهند کودتائی هم در عقاید انقلابیون

علی حبیبی رئیس انظامات

مشرق زمین بشایند. ازحتکه بزرگ کارگران روسیه یا دزدان و جهانگیران ما با امروز که تودمهای مثل شرقی طرف مانده در اثر نفوذ میرزا کوچک بوده ولی بعد از اقدامات قبیح این آواتوریها بر ضد رئیس صحیح العمل و با افتخار انقلاب ایران، رؤسا عطا ابد کوهستانی و خوانین ایران که دارای سوارهای مسلح حیا شدند مسلماً برای دفاع ضد دشمنان ایران قیام خواهند نمود. ما دیگر سحیت از دیپلوماسی

مؤدی انگلستان نمیکنیم که چگونه ماسی خود را برای بدنام کردن کارگران روسیه در اقطار چند صد میلیون جمعیت مسلمان بکار میرد تا لطمه سنگین به آزادی کارگران دنیا بزند .

مادر شخص شما يك انقلابی با افتخار و ایدآلیست مشاهده میکنیم که اولین سنگ بنای زیبایی فردا یعنی آزادی ملل خاور را بنیاد نهاده مهمان دوستی شایانی از طرف میرزا کوچک ملاحظه نموده و ایدو ورود بایران موجب شادمانی انقلابیون گردیده اند . اکنون موظف هستیم از شرف و افتخار پیشوای انقلاب خاور زمین دفاع کرده از تجاوزات بی شرمانه ای که بشرف انقلابی وی از طرف يك عده نالایق بعمل میآید جلوگیری کنید زیرا بر اثر عدم جلوگیری مسلماً انقلاب خاور زمین شکست خواهد خورد . باین جهت است که ما وارد مکر انقلاب کارگران شده ایم .

از آنجا که شما را يك متحد صحیح القول دانسته علاقه مندی کامل شمارا درنگ کرده ایم کما اینکه خدمات شایسته در پیشرفت انقلاب ایران بهترین گواهی این گفتار است بنابراین خواهش داریم در مذاکراتمان در باب مسائل انقلابی خاور زمین با دولت سوسی شرکت بشو ما نید دولت شوروی به منظور بازرسی رفیق ایلیاوا را روانه نموده و بوی اختیارات تام داده است و امیدواریم که نامبرده وقایع و موضوعات جاریه را بخوبی تحقیق کنند هر چند اشخاصی که در گیلان کودتا نموده و اوضاع را در تحت تسلط خویش گرفته اند از موقعیتشان خوشنودند ولی ما مکرر گفته ایم و باز تکرار میکنیم که یگانه شخصی که بتواند زمام انقلاب شرقی را در دست بگیرد رفیق میرزا کوچک است ، رفیق کاژانف همراه ایلیاوا نماینده کمیته مرکزی حزب بایران رفته ولیکن کاژانف مطلع نیست با وی چگونه سلوک خواهد شد و از ما خواهش کرده است جریان کارش را به شما اطلاع دهیم

نامه هیئت اعزامی ایران به کمیسیون امور خارجه

بتاریخ ۲۵ اوت ۱۹۲۰

هیئت اعزامی فوق العاده شورای کمیسیون ملی جمهوری ایران وسیله این یادداشت از کمیسیون امور خارجه شوروی تقاضا دارند مسائلی را که رفیق

میرزا کوچک برفیق لنین پیشنهاد نموده حل نمایند تا معلوم شود آیا میتوانند شرکت خود را در شورای کمیسرهای ملی ایران ادامه دهد یا خیر؟

۱- امتیازات: تمام ثروت طبیعی ایران که بوسیله امتیاز در مدت تسلط تزارها بعمال دولت تزاری و سرمایه داران روسیه واگذار شده است مانند جنگل خوشناریا و راه شوسه و پرت انرژی و بانک استقراضی ایران و غیره بملکت ایران مسترد شوند.

۲- رفیق ابوکف تلگرافی احضار و بجای او رفیق کازائف بعنوان متخصص نظامی مرجه زودتر اعزام گردد.

۳- برای تمهید موضوع امنه بازرگانان ایران در آذربایجان کمیسیون بونی مرکب از نمایندگان جمهوری روسیه و آذربایجان و ایران تشکیل شود.

نامه هیئت اعزامی به کنگره ملل شرق

۲۳ سپتامبر ۱۹۲۰

هیئت اعزامی فوق العاده دولت انقلابی ایران شصت و یکمین نامه مورخ ۱۸ ماه جاری تحت شماره ۷۳ بان هیئت عدیره رسماً اعلام کرد که هیئات وارد از انرژی

دکتر منصور یاور رئیس کل صحنه

برای شرکت در کنگره ملل شرق بسمت نمایندگی از ایران نمایندگان حقیقی دولت انقلابی ایران نبوده و نیستند چون شرکت در کنگره ملل شرق از مسائل مهمه میباشد و هنگام تشریح مسائل راجعه بایران نمایندگان مزبور نخواهند توانست توضیحات لازمه را بدهند و ممکن است که در نتیجه نادانی و یا نداشتن اختیارات، سوء تفاهاتی ایجاد شود و باعث بروز آثار اسفانگیز شود این است

کمیته انجمن فوق‌الماده وقت توجه هیئت مدیره کنکره شرق رایابین موضوع جلب پیشنهاد میکند کمیونی برای شود و مطالعه در مسائل پیشنهاد شده و مخصوصاً تشکیلات شرق تشکیل یابد و چون این قضیه بسیار مهم است لازم است کنکره - ایران را پیش از سایر کشورها در نظر بگیرد چه ایران مرکز تمدن مشرق زمین بوده و همیشه دل بزرگی را در انقلابات بازی کرده است و انقلاب این کشور تأثیر بسزائی در ملل مشرق خواهد داشت .

هیئت انجمن فوق‌الماده پیشنهاد میکند مسئله ایران از مسائل دیگر جدا و وقت مخصوص در این موضوع عمل آید همچنین از بین نمایندگان ایران که در کنکره شرکت دارند کمیونی از اشخاص خیره و صحیح العمل تشکیل و پیشنهادات این کمیونی تمام ایران بشورای عمومی کنکره تسلیم شود .

از مجموع نامه‌های تبلیغی هیئت انجمن فوق‌الماده فقط این نتیجه بدست آمد که پیش از انجام عمل بازرسی هیچگونه اقدامی از طرف مسئولین شوروی عمل نخواهد آمد و تنها بعد از تحقیقات محلی است که بجهت مسائل مطروحه جواب داده خواهد شد .

بتاریخ ۱۵ ذی‌قعدة ۱۳۳۸

نامه میرزا کوچک رفیق مدیوانی (۱) چون مایل نیستم دقتی به مدیوانی خود را در مجامع عالم بدنام به‌یستم از این جهت لازم دانستم بتشریح اقدامات تجیر آورتان میادرت سناً شما را متذکر سازم که این گونه اقدامات در مقابل دشمنان ما و شما چه انعکاسی دارد .

۱۵ سال است هر يك از ماها در انقلابات ایران زحمت کشیده‌ایم با هجوم سربازان بیگانه وقتون انگلیس و قواء دولت ایران مقاومت ها نموده مضافاً داده‌ایم و مصائب بیشتری را تحمل نموده که کس حریت کنیم و تمام اسنظهار ما باین بود که احرار دنیا بما کمک خواهند نمود باین جهت ورود شما را

(۱) نامبرده از یبروان ترولسکی بود که بعداً از حزب کمونیست روسیه اخراج شد و سپر در سال ۱۹۳۸ متعاقب محاکمه رادک و لوشاچفسکی و سایر مران بلشویک همچون ریگن و بوخارین و گرسینسکی و غیره اعدام گردید .

با بران توجه غیبی فرض و با آغوش باز شما را پذیرفتیم و نجات خود را از جنگال انگلیس و مستبدین ایران بمساعدت شما تصور کردیم. مع الاسف تصور انمان بمکس نتیجه داد هنوز اطراف گیلان را قشون شاه پرست و عناسر مستبد احاطه دارند و هنوز قشون انگلیس از حدود گیلان خارج نشده و مسائل حیاتی بین ما و شما حل نگردیده است و با این احوال شاد درشت و انزلی باختلاف حتی بمنارعه شروع نموده‌اید که هیچ انتظارش را حتی ادرشمن نداشتیم چه رسد بشماها که دوست هستید آیا ایران را از وجود مستبدین تصفیه کرده‌اید؟ آیا ایران را فقط گیلان تصور میکنید و آیا احرار ایران را فقط همین عده فرض میمائید ما ممکن نیست بسمت شما تیرخالی کنیم و یا با شما عملیات خصمانه نمائیم ارجوایان کم تجربه ما هم که حس کدورت در آبه‌اغلایان کرده بملوگیری خواهیم نمود (۱) اگر این اقدامات شما دوام پیدا کند ما چاره‌ی بهر وسیله باشد تمام احرار و سوسیالیست‌های دنیا حالی کنیم که وعده‌های شما هم‌اثر بوج و عاری از سحت و صداقتند، بنام سوسیالیزم اعمالی را مرتکب شده‌اید که لایق قشون مستبد نیکلا و قشون سرمایه داری انگلیس است با یک فرقه آزادی طلب و یک حمیت انقلابی که مشت‌های متوالی چندین ساله دیده و هنوز هم محصور دشمنان است آیا این نوع معامله میکنند؟

ما غیر از این مسئله ساده که گفتیم فعلا عملیات شما در یک گوشه ایران بجای منفعت مضرت می‌بخشد و مقصود را عقب می‌اندازد و باید سیر کرد و تدریجا عقیده را رسوخ داد آیا عنوان دیگری کردیم؟

دو ایردشت و انزلی را نخلیه و بشما وا گذاشتیم و گفتیم ما گوشه‌گیری اختیار میکنیم تا شما اداره نمائید آیا این حقیقت بی‌پیرایه مقتضی بود رویه قشون نیکلا را در انظار تحدید و با عملیات خصمانه خود، اهالی رحمت‌کش را بوحشت اندازید؟

من نمیتوانم هیچ دلیلی برای اینگونه اقدامات تصور کنم جز آنکه بگویم جاسوسان انگلیسی در میان شما رخنه نموده و اینگونه حوادث را بوجود آورده‌اند. در عالم برادری بشما نصیحت میکنم که این اقدامات بیرویه شما را

(۱) اشاره بمجاهدین جنگل که مایل بمغفب نشینی نبوده و در مقابل حملات

مسلحانه انقلابیون رشت که بجانب جنگل پیش میرفتند دفاع میکردند.

در میان دوست و دشمن لگه‌دار خواهد نمود و در ایران مورد نفرت واقع می‌شوید
 گرچه بعضی از کوته نظران یا مناسر مقصد ممکن است چنین حلوه دهند که
 برای عملیات غیرمنتظره شما وقت‌آرهائی که وارد می‌کنید بسیار تکلیف و دولت
 ایران که دشمنان ما و شما هستند روی آورده ضد شما داخل مذاکره خواهدیم

حاج شیخ محمد حسن آمن

من بکسی که پنجاهش بخون خیابانی آلوده است دست ارادت نمی‌دهم -
 (جمله مز بوردا حاجی شیخ محمد حسن آمن در سالن فرمانداری دشت
 موقبکه حضار جلسه از طرف فرماندار وقت (میرزا سلیمان خان میکده)
 بحاجی مخیر السلطنه عداوت معرفی میشدند در میان تعجب آمیخته بنحسین
 حاضرین ادا نمود)

شد اما هرگز چنین امری بوقوع نخواهد پیوست و شما سریعاً می‌گوییم هر قدر از شما خلاف انتظار و فشار دیده شود و بما خصمانه هجوم کنید حتی اگر برای شدت تضيیقات، ما را مجبور بدفاع هم بکنید یا همه این مراتب محال است بدشمنان توجه کنیم و از آنها کمک بخواهیم تیرهای شما را از مهر بانیهای دشمن خریدارتریم ولی در عالم برادری از شما تقاضا داریم ما را در گوشه جنگل بحال خودمان واگذارید و مجبورمان نکنید که باشما در حال کدورت باشیم و عملیات بیرویه تان را بدنیا اعلام کنیم .

در پایان از شما عتوفیم با اهالی از درمهر بانی در آئید و آنها را مطمئن کنید زیرا هنوز اول کار است و کدورت مردم اقدامات شما را در سایر نقاط بی نتیجه خواهد گذاشت .

۱۸. ذیحده ۱۳۳۸

جناب میرزا کوچک خان

باسخ مدیوانی

رقبمه مورخ ۱۵ شهر جاری رسید جواباً تصدیق

به میرزا

می‌دهد :

قبل از پیش آمدهای اخیر که علت بزرگی آن خودتان بودید و شهر را بی سرپرست گذاشته بجنکل رفتید میرزا اسماعیل همشیره زاده شما مراجعت سبده نفر فدائی روس و پانصد نفر عجاجد ایرانی را که با وسایل و افزار جنگی به انزلی آورده بودم به یاد کوبه تا کید مینمود در این خصوص بشما نامه نوشتم عناسفانه جواب نرسید تا جاز ملاقات میرزا اسماعیل شدم مشارالیه دو روز مرا برای جواب نامه و ملاقاتمان معطل کرد که بی نهایت اسباب تجبر و تعجب بود .

آیا برای پیشرفت انقلاب و خارج نمودن دشمن قواء و لوازم جنگی لازم

نیست ؟

از این رفتار تعجب آوردتان معلوم میشود سرکار در پیشرفت انقلاب و

اخراج دشمن قائل بمسامحه هستید بعلاوه وجوهیکه از مردم گرفته شده معلوم

نیست بکجاها صرف شده است (۱) مهمانی که رفتا از روسیه آورده بهر جا که خواستاید حمل نموده‌اید (۲) تمام امور را تنها در دست شخص خود گرفته و با هیچ يك از رفقای قدیم خود (احسان‌الله و خالو قربان) که در کلب زحمت با سرکار شریک تشییقات بوده‌اند مشورت نکرده و آنان را بالاخره از روش و رفتارشان متنفر ساخته‌اید که اجباراً از شما دوری جستند و شما اطرافیان خود را از عناصر خودپرست و ضد انقلاب جمع نموده نتیجتاً با وجود مهیا بودن همه نوع وسایل برای حمله بدشمن دوام در دست نهفته حرکتی ننموده‌اید. آنچه مهمات از جانب رفقای روسیه فرستاده شد جنگل حمل و علیه رفقای انقلابی بکار برده‌اید که در نتیجه پنج نفر از دوستانان مقتول و ۱۵ نفر مجروح گشته و این يك لطمه بزرگی بود که از جانب شما با انقلاب وارد شده که بهیچ وجه انتظار دیدنش را نداشتیم (۳) نصیحت شما را درباره اقدامات رفقای ما و احتمالی‌هایی که نموده‌اید بدقت خواندم اظهار این که عملیات ما را بسع احرار عالم میرسانید ما نیز صدای رسا همان مردان آزادیم خواهیم گفت که سابقاً شما یکی از انقلابیون ایران بودید لیکن حالا از اقداماتان چنین معلوم است که از روش قدیم عدول کرده ضد مقاصد انقلاب کام بر میدارید. برای ما اقدامات شما ناگوارتر از تیرهای دشمنان انقلاب است و يك حربه تأسف آوری است که از يك مجاهد شهید رفته میشود.

از اینکه رفتا و مجاهدین توانستند در بهایب سهولت ادارات را قبضه کنند ثابت شد که اکثرشان مخالف شما بوده و چون تمام امور را در کف داشته‌اید چیزی نمی‌گفته‌اند فعلاً انقلاب شما را از خود دور کرده و محال و متمتع است

(۱) بعنوان اعانه و جوهی از مردم رشت و سایر نقاط گیلان دریافت شده که قسمتی از آن صرف هزینه قشون و قسمت دیگر برای تأسیس بانک ملی اختصاص یافته بود.

(۲) يك قسمت از مهمات در باغ مدیریه رشت. چند توپ در سیخان و مقداری فشنگ را حسن‌الیانی برای توزیع بین طائفت‌های ایل آلپان به زبده برده بود.

(۳) در مهاجمه ابتدای جنگل و پیش از آنکه از طرف میرزا دستور عقب نشینی صادر شود چند نفره تمام جنگی روی داد که از طرفین چند نفری مقتول شدند.

که اوضاع بشکل سابق برگردد با این وصف درعالم نوع پرستی شما نصیحت کرده میگویم چنانچه مایل باشید مجدداً در این راه خدماتی کتبه حاضر مبرای پذیرفتن شما بardsفقای خود مذاکره نمایم شاید شما را قبول نمایند بشرطیکه در شورای امور بادیگران مساوی باشید و شخصاً یا مور مداخله‌ای ننمائید. (۱)

۲۵ ذیحده ۱۳۳۸

نامه دوم میرزا کوچک آقای مدیوانی

به مدیوانی

رقیمه تاریخ ۱۷ ذی‌قده شما واصل شد مقصود عمده

من از نوشتن جواب مفصل اینست که رفقای شما بدانند با انتشار اعلامیه‌های فحش و تهمت و افترا و هتاکی در محامع و با اظهارات دروغ و منطبه نباید دلخوش شوند که میتوانند حق را پایمال نموده بآرزوهای خود سرانیشان که روح سوسیالیزم از آن بیزار است برسند. آنها گمان بردند با اینگونه اقدامات خواهند توانست تمام انقلاب مقدسی را که ۱۵ سال است در ایران با حفظ همه مراتب و ملاحظه جهات صحت آن برای برپا کردنش زحمت کشیده‌ایم در دست بگیرند آنوقت بنام همین انقلاب بازار خودسری و قتل و غارت را درواج داده در لباس سوسیالیزم ریاست کیف مایشائی کنند بدون اینکه مکتوبم را بدقت بخوانند در جواب الفاظ قابل‌برده نوشته‌اید واقماً خیرت آدر است اگر رفقای شما بخواهند با همین دعوی‌های بی‌پایه و جعل تهمت ایران را عیدان خود سری فرار دهند - من باز هم برای آگاه ساختن شما بشرح مطالبی که هر خواننده منصف و با وجدان بدون تأمل تصدیق خواهد کرد میبرد ازم البته حکم بین ما افکار عامه و احساسات ایرانیان بالاخص عقل و درایت را مساعدان سویت روسیه است که از اشتباه رفقای شما بی‌اطلاعت و نمیدانند چگونه سیاست آنها را در ایران عقیم گذارده‌اند .

نمایندگان سویت روسیه بایران وارد شدند باین عنوان که با ما کمک کنند تا انگلیسها را که دشمن مشترکمان میباشد از ایران بیرون بیرون کنیم و دست خائنین و مستبدین را کوتاه نمائیم و این مساعدت را چنانچه میدانید مطابق موافقت نامه بدو چیز منحصر نمودیم یکی آنکه از روسیه بما اسلحه داده شود و در عوض قیمت بگیرند دوم - نفقات بقدری که ما تعیین کنیم و بخواهیم.

(۱) نامه مزبور با نظر احسان تنظیم یافته بود .

دادن اسلحه را قبول ولی گرفتن قیمت را قبول نکردند چند روزی از امضاء قرارداد نگذشت که زمزمه‌های دیگری شروع شد یعنی بنام جمعیت عدالت مهیا شدند با عدم سابقه و اطلاع از روحیه ایرانی تمام انقلاب را بیعت بگیرند معایب این کار را گفتیم تصدیق همه از اقداماتشان جلو گیری شد دومی روزی گذشت همان عده بنام جوانان کمونیست با دستور و حمایت ابوکف که اکثر این اختلافات از وجود وی ناشی میشود در رشت و انزلی متحول اقدام شدند در صورتیکه بدلائل عقلی و حسی ثابت کرده بودم که امروز در ایران هیچگونه مرام افراطی دارای اثر نیست و سیاست سویت روسیه را از بین ببرید بدشمن قوت میدهد و مردم را میثوراند چنانکه شورانیده است باید صبر کرد و بتدریج آمال حقه را بروح داد با اینحال حرس و خودسری و ریاست طلبی ابوکف عده‌ای را محرك شد که همه این حقایق و نصایح را فراموش کنند در آغاز کار همه ادارات دخالت کردند و وزارت جمهوری دست گذاشتند و شورای انقلاب دستور غیر قانونی دادند - باموال مردم تخریب نموده قدم های تند انقلاب را با این حرکات ناشیانه بست کردند در حالتیکه در منجیل و طارم و دیلمان اشتغال بجنگ داشتیم آنها در رشت و انزلی به تهیه مصلحت پرداختند بدون اطلاع حکومت افرادی را بنام «کمک میدان جنگ» وارد نموده و با همان عده بما تاختند من دیدم اگر در رشت بیایم یاستی یا آنها بجنگم زیرا طمع ریاست و غارت آنها مانع از درک حقیقت است و چون معایب جنگ داخلی را میدانستم بالضرورة از شهر خارج شدم حکومت نیز بهمین نظر شهر را تخلیه کرد و ققای شما باین اندازه قانع نشده بتعاقب ما آمدند و در سیخان بدهای از مجاهدین بی‌خبر حمله کردند چنانکه در انزلی نیز همین عمل را انجام دادند چند نفر را کشتند و چند نفر دیگر را اسیر کردند - قوای را که در منجیل سرگرم جنگ با دشمن بود و به پشت جبهه دشمن فشار می‌آورد متفرق - افرادی را که در ارضای کار می‌کردند اسیر و در شهر گردش داده به چپاول اوراق دست زدند بقوم و سومه‌سرا هجوم نا بلکه اعضاء حکومت و شخص مرا دستگیر و با دستگیری این جمعیت هر گونه اعتراض را خفه کنند و تازه بعد از همین اقدامات نام سیخان و سومه‌سرا و انزلی را «فرونت» گذاشته‌اند .

از شما می‌پرسم آیا نقاط مزبور «فرونت» بود ؟ و بعد از این هم هر قسمی

که بر میدارند يك چنین اعلامیه‌های دروغ منتشر خواهند ساخت ؟ منتهی میدانستم
توسل باین اقدامات از آن جهت است که بینمان جنگ در گیر شود و باین دستاویز
به عملیاتشان صورت صحت بدهند حاخالی نموده و عقب تشتم تا جنگی روی

استادعلی خان جنگل حواریزاده میرزا کوچک

نداده و وسیله تهمتی بدستشان بیفتد که آرزوهای جاهلانیشان را انجام دهند آیا
این قشونی که وارد کردند برای فرونت منجیل و دیلمان بود یا برای تعقیبها
در سیخان و قومن ؟ مجاهدین سیخان وقتی بی خیرانه محصور آتش شلیک شدند
و چند نفری از آنها بقتل رسیدند برای حفظ جان خود در مقام مدافعه بر آمدند
من در قومن از ماوقع استحضار یافته بآنها فرمان عقب نشینی دادم تفسیر این
کارها با کیست ؟ آیا بگردن آنها نیست و میتوانند از زیر بار این مسئولیتشانه
خالی کنند ؟

نوشته‌ید اسلحه و پول را من برداشتم . آنکه پول است دهنده اش مردم ایرانند و هر ساعت که بخواهند حساب داده میشود و چنانچه حساب درست داده نشد حق خواهند داشت ایراد کنند آنهم مردم نه رفقای شما مهبذا باید بگویم که ۲۵ هزارمنا که با پول ایران معادل ۵۶۰۰ تومان میشود بضمیمه جواهر که ۲۷۰۰ تومان تقویم شده جمعا ۸۳۰۰ تومان برای تأسیس بانک تخصیص یافته که هم اکنون باقی است و تصرفی در آن نشده بعضی این وجوه را حکومت تمام مخارج قواء اعزامیان را از بدو ورود الی کنون عهده دار بوده نیست میلیون اموال ایرانی را در باکوی ضبط و قول شرف دادند در کتبه محبت بان اموال مانع ردشان شد در صورتیکه صاحبان آنان امکان داشت برای پیشرفت انقلاب ساکمک شایان نمایند .

اما اسلحه سویت روسیه که بموجب قرارداد بما تسلیم شد هر وقت محل سرف اسلحه را از من خواستند توضیح بدهم چنین پرستی عجالتا از صلاحیت رفقای مغرض شما خارج است زیرا حکومت جمهوری برسمیت باقی است و برای افساد چندتن خودسر و خودخواه ساقط نشده و بکسی حق داده نمی شود بدلخواه خویش زعام امور حکومت را بدست گیرد و کشور را تا اراج نماید و با ابرادات افسانه آمیز دل خوش دارند .

در مکتوب خود از دوتن رفقای مادل سوری کرد بدو مرا خود پرست و ندا انقلاب خواند پدزهی بی اصافی من آن دونفر را نمیگویم بکتنده چیستند جمع وقت بجه منظور جنگل آمده اند افکار عامه هویت و شخصیت هر کس را تمیز و تشخیص میدهد اما این رفقای همراه کسانند که ملت ایران شاهد صحت عمل چندین ساله آنها است و مسلم بدانید که من و آنها با این صحبت و تهمت ها بدنام نخواهیم شد .

نوشته‌ید رفقا و مجاهدین . ادارات را با سانی تصرف کرده اند و بشما معلوم شد که مخالف ما هستند جواباً می نویسم همان افرادی را که ابو کف و دوستانش بدون اطلاع حکومت وارد کرد همانها با تفاق چندتن مغرض دیگر با این کار مبادرت کردند آیا احساسات مردم را می بینید تاجه پایه علیه مداخلات آنهاست اگر غارتگری ها کنار گذاشته شود خواهید دید مردم چنان اندازه اعمالشان معتقدند .

از جمله مقاصد رفقای شما یکی هم این است که بما آنقدر تطبیق وارد کنند تا اجباراً بسمت دشمن رو کنیم و در آنوقت حمله مترضان نشان را صحیح جلوه دهند ما هم با عافیداصادقانه خود خیالات وجدان سوزشان را عقیب میگذاریم و همه مصائب را بخود هموار و بسمت دشمن نخواهیم رفت .

ما با رفقای شما جنگ نمی کنیم و دستاویزی بآنها نمیدهیم و آنقدر سیر میکنیم تا حقایق از پرده بیرون افتند و آنها را مقتضح کند . کشف شدن حقیقت برای ما بهترین لذات خواهد بود .

بما چند انقلاب گفند آن کدام با وجدان منصف است که بداند و نگوید که ۱۵ سال است من در ققام با کسب افتخارات تاریخی تا امروز مراحل طی کرده ام که ذکرش برای انگلیسی زهره شکاف است ما قدمهای مقدس انقلابی را با راستی و درستی بدون هیچگونه آلابشی برداشته ایم انگلیسها و دولت نیکلائی بمن حکومت، سلطنت، امتیازات و ریاست میدادند و من بانگاه توجه مردم و احساسات عمومی و مقبولیت عامه که همین چیزها آخر الامر قصاد و دروغ گوئی های آنان را بر مالا خواهند ساخت پشت پا زدم من در هر محکمه قانونی و وحدانی ثابت خواهم کرد که نه تنها ایران بلکه روح انقلاب سوسیالیستی از رفقای شما بیزاد است به نطق فلان حق سوز و یا قلم فلان حقیقت کش و یا بدبسه و اشیاء کاری امثال ابو کف نباید دلگرم بود آنها نخواهند توانست ما را ضایع کنند راست میگویند و مردم بی غرضی هستند با اظهارات ما و بیانات خود دقت کنند این اولین دفعه نیست که با حسد میوززند و خیانت میکنند چند نفر، چند بار، باین راه باطل رفتند و سرانجام مغلوب حق شدند چنانکه برای رفقای شما نیز چنین عاقبتی دشوار نیست و آنوقت است که متنیه خواهند گردید .

شهر را اشغال نموده حکومت را با نزوا مجبور ساختید پست خانو تلگراف خانه را تصرف و راهها را تحت نظارت گرفتید برای اینکه ما نمانع شوید حرف صحیحمان بگوش کسی برسد تا رفقای شما مقاصد مشئومشان را بیوقع اجرا در آورند ظنیر این عملیات را و توقا الدوله و انگلیس و دولت تزاری روس کرد و بالاخره هیچکدام طرفی نیستند و همه نایب بودند مطمن باشید که اظهارات درستان ولو پس از مرگمان هم بگوش دنیا خواهد رسید و از بیداد گریتان اطلاع خواهند یافت در آن هنگام همان افکار عامه ای که نیکلارا بر انداخت و دیکن و کلچاک را

از بین برد و وثوق الدوله و پاداشش را ساقط نمود شماعا را بکیفر بد عملتان خواهد رسانید .

خانو فرمان الرشیدی مجاهد کرد
رقای شما گمان دارند بان بکفوه قاهر ای در برابر همه این مشکلات

خواهند ماند اما چنین نسبت فقط احساسات عامه است که این مشکلات را دفع می کند .

رقای شما اگر غارتگری و آدمکشی را مسلک نام گذاشته و این عملیات را بنام کمونیزم مرتکب میشوند - بنابراین شاهسون ها که سدها سال است مرتکب این اعمال میشوند از همه کموبست ترند . یکمانشان چون تازه اول کار است کلمات «فقره کاسیه» و «ورنجیر» و «نواریش» خشک و خالی خریدارانی دارد غافل از این که طشت ارباب افتاده و از آببانه هر چه بوده سر از بر شده است اگر راه روسیه باز شود و مردم آباد گردند معلوم خواهد شد که در خلاف تمایل بزرگان قوم، مناظر فجیحی از این قبیل - خدمت افراطیونی امثال ابو کف در روسیه نیز ایجاد شده است بنام حمایت از رنجبر . رنجبران را غارت نموده با قحطی و گرسنگی، مصائب طاقت فرسا بیار آورده و کشور پنهانوری ساخته روسیه را با اعمال جاهلانه افراطی خود ویران ساخته اند اکنون مصممند همان اعمال را بران تکرار شود غافل از اینکه تمامداران سویت روسیه و هر مرد عاقل سلیم نفسی از این جرکات متنفر است و بالاخره آنها را مورد ملامت تاریخی قرار خواهند داد . رقای شما دوسه نانادان را بخود ضمیمه و نام این جمع را «کمیته انقلاب» گذاشته و آن بدبختها را آلت دست قرار داده اند ولی بدانند و تقابیم مجال است آلت دست آنها بشویم من عاری از شرف میدانم کسی را که حقوق حاکمیت و استقلال مملکت را فدیه شغل و مقام کند و یکملتی را اسیر آرزو جنین خود خواہ افراطی، که از تظاهرات افراطیشان جبری حر ریاست نمیخواهند قرار دهد من استقلال ایران را خواهانم و بقای اعتبارات کشور را مطالبم آسایش ایرانی و همه ی اینها بشر را بدون تفاوت دین و مذهب شایقم - من بیانات لنین و تروتسکی و برادرین و سایر زمامداران عاقل را که گفته اند و هر ملتی باید مقدراتش را خود در دست بگیرد قبول داشته در مقام اجرائش هستم هر کس که در امور دواخیمان مداخله کند ما او را در حکم انگلیس و نیکلا و درباریان مرتجع ایران میشناسیم من آلت دست قوی تر از شما نشده ام چه رسد بشماها .

ما شرافت نیست کرده ایم و با شرافت مراحل انقلابی را طی کرده ایم و با شرافت خواهیم مرد .

گمان کردید من مایلم باشماها کار کنم که مینویسد با رفقایتان مشورت

خواهید نمود بلکه مرا بپذیرند قطع بدانند که کار کردن ما باشما غیر ممکن است زیرا عقاید شما و عملیات شما از هر زهر کشنده‌ای کشف شده تراست با این وجدان کبی‌هائی گم شده و بی‌انصبت خیانت و سازش با انگلیس و دولت مستبد ایران داده‌اید دیگر مدال است بشماها اعتماد و اطمینان داشت ما می‌انیم و منتظر جریبان حوادث می‌شویم تا حق و حقیقت آشکار شود.

تبادل نامه‌ها بین «میرزا» و «مدیوانی» بعوض آنکه
نبرد انقلابیون
و جنگلی‌ها
 طرفین را با آنچه روی داده است متأسف‌کنند عصبانی‌تر
 ساخت این دفعه نوبت اعتراض بسردستان جنگل رسیده
 بود که عقب نشینی تا سار و توسه کله را نوعی اهانت

بخود فرض کنند و آنرا ناشی از ترس و یزدلی بدانند از آنجائیکه از نامه دو «میرزا»
 «مدیوانی» که در فریه و سار تنظیم یافت بوشی از سازش و سلح بشام نمیرسد جنگلی‌ها
 بر آن شدند که دیگر از روش همیشگی میرزا دایر بعقب نشینی تبعیت نکنند «میرزا»
 نعمت «دما» و «حسن الیائی» و «سید جلال جعفری» و «مشدی» نام آب کناری، و
 «کیلا حسین» معروف به «خولی» که هر یکشان سردسته جماعتی از مجاهدین
 بودند در مقام مدافعه بر آمدند و حالب توجه این که در رأس قواء عمده مهاجم
 که از سر بازار روسی تشکیل یافته بود چند تن از جنگجویان کرد که پرورش یافته
 جنگل بوده و در آنجا حیثیت و اعتباری بهم زده سمت پیش قراولی را بعیده داشتند
 از آنجائی که اقامت طولانی‌شان در جنگل، آنها را به بسیاری از نقاط آشنا ساخته
 لذا برای جنگلی‌ها خطر ناک محسوب میشدند.

مهاجمین روس و پیشاپیش آنان «میرزا» «مراد بزرگ» و «مراد کوچک» و
 «کریم خان» و «خالوقبیر» و «شاه مراد» از «پسرخان» گذشته به «جمعه بازار»
 نزدیک شدند و چون بالاچاره میبایست از رودخانه بگذرند و پلی در آن زمان وجود
 نداشت لذا از نظر جنگلی‌ها نقطه مناسبی برای دفاع محسوب میگشت. جنگ بین
 طرفین سه‌شنبه در وسط طول کشید و سرانجام توپخانه سنگین از رشت بکمک رسید
 که سنگرهای دفاعی را بشدت میکوبید جنگلی‌ها ناچار به صومعه‌سرا «شش کیلو
 متری جمعه بازار» عقب‌نشستند و در آنجا آماده دفاع شدند. در جنگ جمعه بازار
 علاوه بر «مشدی» نام آب کناری که یکی از سردستان رشید بود تعدادی از
 نفرات محاهد نیز مقتول و مجروح شدند که از جمله مقتولین «محمودخان»
 خیاط بود.

مهاجمین از جمعه بازار گذشته به سومسرا روی آوردند و آنی از فعالیت توپخانه ضمن پیشروی‌ها نمبکاست .

جنگ سومسرا مهمتر و خونین‌تر از جمعه بازار برگزار شد چه، بعلت کشته شدن بسیاری آنان و چند نفر دیگر خشم جنگلی‌ها تحریک شده و ابراز مقاومت دو برابر گردیده بود و همین پایداری و مقاومت شدید عاقبت بشکست مهاجمین پایان پذیرفت که اجباراً تا سپه‌خان عقب‌نشستند. توضیح آنکه دستجات صادق خان کوچکی و از جمله آنها درویش علی خان کلاشمی که عجاهدی منهور و بی‌باک بود در بجهوجه جنگ سومسرا از پهلو بقواء کردها و روس‌ها حمله برد و مدت‌های مدیدی آنان را مشغول و سرگرم ساخت . مدافعین سومسرا که آتش حمله دشمن را حسست و ضعیف دیدند بحمله متقابل پرداختند و مهاجمین را تا خط اول جبهه جنگ یعنی قریه سپه‌خان عقب نشانند معین‌الرعا یا که در حبس انقلابیون رشت بود موقع رامتنم شمرده اقدام برار نمود و بعد از سه‌سایانه روز در قریه «ساره» بسر را ملحق شد و این وقتی بود که قواء دولت آرام آرام از منجیل و رودبار گذشته جلف سفید کتله و نقله‌بر پیش می‌آمدند و پیش‌تازان انقلاب نه فقط در جبهه مرکزی (رشت - قزوین) عقب‌گرد مینمودند بلکه حواشایان بر اثر جنگ‌های داخلی و عدم موفقیتشان پریشان شده بود.

قواء دولت بر اثر ضعف جبهه‌ها کم‌کم بر رشت نزدیک شد پیشروی و عقب‌نشینی و چون نیروی سرخ پایداری جدی نیکرد لذا در

قواء دولت سیام مرداد ۹۹ شهر را تخلیه و بسمت **خمام** و پیر

بازار عقب‌نشست قواء دولت بمرجورود بر رشت بسمت

«خمام» و کبیر بازاره پیشروی نمود و بنعاقب فرادیان پرداخت لیکن این‌پیش روی فوری را از نظر نظامی باید عملی خلاف احتیاط و لااقل بدشگون و ناایمن نامید زیرا بر اثر عکس‌العمل شدید انقلابیون در دو نقطه مزبور مجبور به عقب‌نشینی شدند و حتی از رشت خارج گردیدند و در این ماجرا دو گلوله توپ بشهر رشت اسابت کرد .

در مرتبه دوم که حمله آغاز گشت و شهر رشت مجدداً بتصرف درآمد قواء دولت از خمام و حسن‌رود نیز گذشت و عملیات جنگی از حسن‌رود بپیدکمی بطول انجامید. هنوز نیروی انقلاب متمرکز در قومن و لاهیجان از این عقب

نشینی‌ها اطلاع نداشت **گوسف** رئیس تأمینات نظامی (آسوی آدل) یکسری از روسی‌را که از واقعیت‌ها آگاهی بهم‌زده و برای عققلادانش تعریف مینمود تبر بازاران کرد بعدا که از آنچه بر سرشان آمده استحضار یافتند قسمت‌لاهیجان از راه‌حسین‌کیاده و قسمت فوس از راه پسیخان و کناره‌های مرداب باردوی عقب نشسته پیوستند .

پیشروی قواء دولت ناخام و پیر بازارها موفقیت انجام گرفت و صدای توپ و مسلسل طرفین همه جا شنیده میقد معیذا پیش‌قراولان قزاق به **خانم حوریه** که چلی‌نودیک **غازیان** است رسیدند. خالوقریان در پیر بازار مجروح و **خانو عمیر زاعلی** کشته شده بود. در این هنگام یک کشتی جنگی روسی از پشت حسن‌رود در محلی موسوم به **انار کله** نیروی مهاجم را به توپ بست و تعدادی سرباز باین نقطه (بین حسن‌رود و غازیان) پیاده نمود جنگ و وارد مرحله حماس شد و از هر سو آتش و مرگ میبارید از اثر باران هم‌دان که تعدادشان به هفت صد نفر بالغ میشد چیزی باقی نماند و خون کشته شدگان هر اربع برنج و کشتزارها را رنگین میساخت . **استار و سلسکی** فرغانه‌نم‌گل قواء دولت فرمان عقب نشینی داد . شهر رشت بلافاصله تخلیه شد و بدینال تجلیه رشت تعداد زیادی اسرا کینش دستجمعی شروع بفرار کردند فرار رشتی‌ها بی‌علت نبود چه از تلافی نیروی سرخ نسبت بخود بیمناک بودند این بیم از آنجا سرچشمه میگرفت که هنگام رانده شدن سرخ‌ها از شهر، عده‌ای بعقب‌دارانشان حمله ور شده جمعی را خلع سلاح و عده‌ای را کشته بودند از این گذشته در پیشروهای اردوی دولت از جهت تهیه وسایل زندگی و انواع خواربار و رساندن به جبهه و بر ستاری از مجروحین ، آنچه لازمه کمک و مساعدت بود بجا آورده بودند . باین مهاجرت سریع و برق آسا نام **فاجعه** نهاده شد زیرا مهاجرین حتی موفق نشدند پول‌های نقد موجودی در صندوق‌ها را که بآنها احتیاج پیدا میشد بردارند و با اشیاء سنگ‌وزن و سنگین قیمت‌دا از خانه‌هایشان ببرند و با فرزندان و بستگان‌شان را از خطرات متصوره باخبر کنند . مادر از فرزندان و خواهر از برادر بی اطلاع و دیوانه وار پیاده و سواره راه قزوین را در پیش گرفتند . شتاب و عجله آنقدر بی‌معالیه و غیر منتظره صورت گرفت که عده‌ای از مهاجرین بعلت سرما و نداشتن وسایل زندگی حتی گرسنگی تلف شدند کسانی که در رشت باقی‌مانده چند تن از افراد سرشناس را

نزد فرماندهان ایرانی گسیل نامگر توجّهشان را بعدم تعرض باهالی وانسراف از گرفتن انتقام جلب کنند و از حسن اتفاق آنکه درخواست نمایندگان مردم شهر پذیرفته شد و تعرضی بکسی بعمل نیامد. اسرائیلی که قواء دولت با خود به قزوین آورد میانشان جمیل بیگ ترک و نصرت بیگ رئیس ستاد ارتش سرخ آذربایجان دیده میشدند همچنین چندتن از افراد منتسب به جنگل - نکته قابل ذکر این است که در تمام عدنی که قواء دولت و انقلاب با هم روبرو بوده و می جنگیده اند نظامیان انگلیسی مخصوصاً بعد از تخریب پل منجیل بصبوحه داخل در برود نشده و فقط دستور بگیر و بپند بزاعمداران مسئول ایرانی میداده اند. فرمانده ایرانی سرخ (احسان) بعد از استقرار مجدد در رشت بیانیه زیر را صادر نمود.

هموطنان: دولت انگلیس که سالیان دراز است برای رسیدن با رزوهای

خود در نهایت حدیث تکمله خائنین داخلی در بلع و تصرف ایران بدیحت گوشش داشت و اخیراً با دست همان خائنین بی شرف قباله ایران را گرفت اکنون بیرنگهای دیگری بکار پیروز آورده این است که از همان خائنین داخلی تشکیل دولتی بنام دولت ایران داده و با افراد قشون خود بست آزا دیخواهان و قداثیان وطن می جنگند - ما حیون دیدیم که کار ایران گذشته و کاملاً بچنگال بیرحمانه انگلیس افتاده و فرزدان عزیز ما را فدای حرس جهانگیرانه خود می نماید و عمأ قریب آتیه ایرانیان بیچاره بر آتاپ و خیم تر و سخت تر از اسیران هند و مصر خواهد بود قیام بقداکاری نموده و دست نیاز بسوی آزادی خواهان روسیه دراز نموده مساعدت طلبیدیم آنها نیز با روی گشاده و قلب سرشار بجانب ما شتافتند و تا آخرین رمق از همراهی با مقاصد ما ن دریغ نخواهند کرد.

هموطنان: بظاهرهای گول زنده و ملاطفتهای زهر آگین انگلیس ها و

دولت امروزی ایران که عامل و مجری نیات آنهاست امیدوار نشده و خوشحال نباشید زیرا اگر ظاهرأ دلچسپ و شیرین است اما در حقیقت زهر مهلك است عملیات ما اگر در ظاهر تلخ و سخت بنظر می آید اما واجد يك آینده درخشان و آمیخته بسادت و سروری است. البته

میدانید انقلاب این نامایعات هوقت را در بر دارد ولیکن در عقش يك آرامش و خوشیختی عمومی جایگزین خواهد بود. ما بهیچوجه به عادات و آئین کشور و روحانیت اهانت روا نمیداریم آنچه شایعات است کذب محض و تبلیغات دشمن است با اطمینان خاطر و اهنیت کامل به مساکن خود عودت نموده مشغول کاروزندگی جاری خود مائید ما از هر کس و هر طبقه که بر علیه ما عملیاتی نموده اند عفو و اغماض میکنیم در صورتیکه باز پیروی از تبلیغات و تحریکات دشمنان وطن کنند در آنصورت احساسات ما را نسبت به خودشان خواهند دید.

۲۲ ذیحجه ۱۳۲۸

و تیر در تاریخ ۱۹ شهریور ۱۳۹۹ اعلامیه دیگری بامضاء **بریکادزه** رئیس نامیانات انتشار یافت که از تیر باران شدن چند نفر حکایت هات. از جمله **بریس گمرین** نام که وی را حاسوس دینیکن معرفی نموده و **باباخان اسی یوف** که حاسوس انگلیسیا نامیده شده بود. همچنین **یونس جمشید** که او نیز حاسوس انگلیسیها تره شده و **علی عباس خالق زاده** که تبلیغات ضد انقلابی مینموده است.

اعلامیه جداگانه ای نیز بامضاء کمیته انقلابی ایران نشر یافت حاکی از اینکه انقلاب ایران عکس العمل مظالم انگلیسیهاست و نیز يك اعلامیه بامضاء حسین نیکروان ناظر بلده مشعر بر اینکه بملت نیامدن مکاریها بهتر است از ترس تصرف شدن اسبهایشان. زغال که مصرف عمومی شهر رشت است. بازار سیاه پیدا کرده است از این تاریخ مکاریان می توانند آزادانه شهر آمدوشد کنند و کسی متعرض حامل و محمول نخواهد شد.

و نیز بقراء وی نوایان شهر اخطار شد خود را بشهرانی معرفی کنند تا مورد حمایت حکومت قرار بگیرند.

در ۱۲ بهمن ماه ۲۹ منظور شدن عوارض بیعضی از کالاهای بازرگانی سادر بخارج کیلان ارقیل ابریشم و لاس و توتون سیکار از طرف شورای تجار تی ابائی اعلام شد.

در ۲۳ بهمن ۹۹ بامضاء حسین جووت مسئول منارف تأسیس يك باب دارالمعلمین مجانی باهالی بشارت داده شد.

در ۲۸ بهمن ۹۹ خرید و فروش برنج برای مصارف یومیه آزاد گردید

و معاملات کلی جهت حمل بخارج بنحیصیل جواز از شورای تجارت موکول گشت .

ضمن اعلامیه ۱۶ ثور ۱۳۰۰ بمضاء کمیته آزادکننده ایران، مال الاجاره و محصول آئینده املاک تاسمهال معاف شد باین شرط که بعد از انقضاء مهال فقط يك عشر برای عصارف عمومی به بیت المال بدهند .

استاروسلسکی را همه میثناسیم که یکی از افسران **استاروسلسکی** تزاری مأمور خدمت در ارتش ایران بود. وقتی **فرمانده نیروی قزاق** دولت ایران فهمید که انگلیسها فروت را بدون کمترین دفاع در مقابل ارتش سرخ تخلیه کرده و تا منجیل عقب نستهاند منجیب شد که با آنها قواء و استعداد، این عقب نشینی غیر منتظره بکدام ضرورت نظامی تکیه داشته است. **مشیرالدوله** (نخست وزیر) در ۲۳ تیر ۱۲۹۹ خاطر نشان ساخت که مصمم است با عناصر انقلابی شمال از در مسالمت درآید شاید بتواند بدینوسیله رفع غائله کند، ضمناً يك میسیون سیاسی مسکو اعزام داشت تا در اطراف طرح پیمانی بین دو دولت همسایه مذاکره کنند .

عیسویتی هم برای مذاکره با انقلابیون فرستاد و در عین حال برای جلوگیری از پیشرفت آنها درصدد تهیه قواء برآمد و از گارد سلطنتی و افراد زاندارم چند واحد پیاده نظام، ارتشی ترتیب داده بفرماندهی استاروسلسکی آماده جنگ نمود. نامبرده با عنوان فرمانده کل ولقب سرداری، با اختیارات تام عازم جبهه جنگ گردید .

این ارتش که هزینه اش را انگلیسها با دادن قرضه بدولت ایران تأمین کرده بودند « بندر گز » و « ساری » و « شهدر » (یا بلر امروز) را اشغال و انقلابیون را بعبق نشینی واداشت. فرمانده جبهه مازندران را **کلنل حبیب اله خان شیپانی** بمعهد داشت. **سعد اله خان درویش** نماینده اعزامی جنکل مازندران، از جانب میرزا مأمور بود در باب الحاق کلنل به نیروی انقلابیو بای طرفیش و لااقل « مذاکره نماید . لیکن نامبرده درعلاقات بادریش هیچیک از دو پیشنهاد را نپذیرفت .

در ۲۷ مرداد منجیل و متعاقب آن شهر رشت اشغال شد و مقداری غنایم

جنگی بدست نیروی مهاجم افتاد .

استاروسلسکی بعد از تسخیر مازندران مآخذ يك قبضه شمشیر مرسع از نفوس احمدشاه نایل شد و بعد از گشودن دست درجه و امیر تومانی، دریافت نمود لیکن این درختدگی دیری نپائید و بمحاق اقول فرو رفت .

بشرحی که قبلا دیده شد استاروسلسکی بعد از دو بار شکست، تا منجیل عقب نشست. يك هیئت نظامی از افسران انگلیسی که بمغفور احرا فرار داد ۱۹۱۹ بایران آمده بودند همراه **سردار همایون** رئیس جدید قزاق خانه و **هاژر فضل اله خان سپاهی** . فرمانده نیروی قزاق، و افسران تابع او را دستگیر و حلع سلاح کردند و او را منهم بخیانت نمودند.

انگلیسی ها که همیشه منتظر فرست بودند یادداشتی بدولت ایران دادند مبنی بر اینکه قزاق خانه باید از این بیعد تحت نظارت آنها باشد و با اشاره با اعتراض نمایندگان مجلس عراق انگلیسی در باره پولی که تاکنون بدولت ایران داده شده ، تهدید نمودند که اگر پیشنهاذشان پذیرفته نشود خود را از مرکز کنار خواهند کشید .

مقیر الدوله از موافقت با این پیشنهاد خودداری کرد و استعفاء نمود و پیش از استعفاء پیامی وسيله **سردار فاخر حکمت** برای میرزا کوچک خان فرستاد و توصیه نمود که از همکاری با ارتش سرخ خودداری نماید .

گردگوزن وزیر خارجه انگلیسی از اینکه نخست وزیر ایران بقبول پیشنهاد انگلیس تن در نداده سیاستی را در مجلس اعیان و اهل خانه نامید .

سپهدار اعظم رشتی که بعد از مشیر الدوله مأمور تشکیل کابینه گشت در هفتم آبان ۹۹ اعلامیه ای بیرون داد مبنی بر اینکه اردوی اعزامی به گیلان در اثر قصور خدمت و نظریات نفع طلبانه بعضی از افسران روسی و از دست دادن روحیه جنگی و گسیخته شدن انضباط، عقب نشینی کرده اند و برای پایان یافتن این وضع، فرمانده کل فوج استاروسلسکی، منفضل گشته و قزاق خانه بمرامنده حدبدا بر این **سردار همایون** تحویل شده است .

استاروسلسکی و افسران تابع او را پس از دستگیری و حلع سلاح به بین النهرین فرستادند و ادسرنوشت بعدیشان که آیا بخدمت ارتش انگلیسی در آمده و یا بسازمان مهاجران نظامی روس (R.U.V.S) که مرکزشان در پاریس و بعد انقلاب روسیه فعالیت میکرد، ملحق شده اند یا نه آيا کشته شده اند و با باحل

طبیعی در گذشته اند اطلاع درستی نداریم .

نامه زیر را که در حقیقت رپرتاژی از حرایات ۴ ماهه
رپرتاژی از حرایات انقلاب است مبرزا، یکی از دو ستایش کمقیمم باکو
چهار ماهه انقلاب بوده نوشته است.

هو الحق

۲۳ ذیحجه ۱۳۳۸

آقای یوسف ضیاء بیگ

دو روز قبل مؤده دادند رشت آمده اید ارادت و اشتیاق مفرط بزیارت
 شما محرك شد که بعضی از این ذریعه اقدام نمایم. چقدر خوشحال میشدم اگر
 بتوفیق ملاقات موفق میگشتم متأسفانه بجهاتی احتمال میدهم که ملاقات غیر
 ممکن باشد بدین جهت مصمم شدم کتباً جنابعالی را از حرایات چهار ماهه
 انقلاب آگاه کنم.

از این نکته خوشوقتم که طرف مصاحبه و مکاتبه ام جنابعالی هستید که
 کاملاً بنده را میشناسید و بهیچوجه احتیاج نیست خود را بشما معرفی کنم. بنده
 بعد از زحمت چندین ساله در انقلابات ایران و تحمل کلمات توقف در حاکم
 سال گذشته برای دوسه نامه ای که از طرف فرقه بالشویک رسیده بود دالکرم شده
 از بیراهه پیاده با وجود همه نوع مخاطرات و با یک مشقت فیر قابل تصور به
 لنکران رفتم تا ملاقاتی حاصل و از عقاید و نیات و طرز مساعدت و دوستی یکدیگر
 مستحضر شوم. بعد از ورود به حدود لنکران که اوضاع فرقه مزبور در پریشان
 یافتن ما یوسانه برگشتم تا رمضان گذشته نامه ای از پتروسک بمن نوشته شد و
 طلب مساعدت کردند و دو روز بعد، انزلی را با مهاجمه تصرف نمودند. نیروی
 انگلیس مرتب عقب نشست. رؤساء بالشویک ملاقاتم را در انزلی خواستار
 شدند برای آنکه بفهمانم که به فرقه بالشویک دوست و متعایل و دارای عقیده
 صادقانه ام همچنین بمنظور عقد مودت محکم با آنها از نظر اخراج نیروی
 انگلیس به انزلی رفتم پس از ملاقات و مذاکرات بدلیل کافی اثبات کردم که
 اجراء بعضی از مواد مرامنامه بالشویکی در ایران نه تنها تولید اشکال نمیکند
 بلکه همه را بضمندان میشود اند نتیجه ای که نمیبیریم سهل است ضرر خواهیم
 دید. الغاء مالکیت اراضی در بادی امر دور از حزم و احتیاط است زیرا غالب
 مالکین رؤساء ایلات و عشایرند که به ایلشان فوق العاده نافرند و بیلت الغاء
 مالکیت سد راه عملیاتمان خواهند گردید. بهتر است فضا یا را مسکوت و پایه

عملیات خودمان را روی این دوسه پایه بگذاریم : اخراج انگلیسها از ایران
لغو کاپیتولاسیون و قراردادها - تجهیز کامل ایرانیان برای مهاجمه
بهند .

پس از کسب موفقیت در اطراف این چند ماده و تصرف مرکز آنوقت
بقیه مواد عوام را با تطبیق بر وحیات مردم ، آنهم بقدری که ممکن است اجرا
کنیم . اگر این ترتیب رعایت شود قول میدهم طرف مدت سه ماه مرکز را تصرف
نموده موفقیت شایان بدست آوریم . حضرات ، قولم را تصدیق و قبول نمودند و
قرارداد فقط اسلحه بما بدهند و نفقات هر قدر تعیین کردیم و بخواهیم روانه
کنند مخصوصاً ناکه بند که بنایستی در امور داخلی ما مداخله کنند و هم بطور
که لژی و تروتسکی اظهار داشته اند که هر ملتی خود باید مقدراتش را در
دست بگیرد تمام امور دولت است ایرانی باشد حتی تکلیف کردیم که در مقابل
اسلحه قیمت بدیم قبول نکردند و بدین طریق قراردادمان پایان یافت .

از جنگل پرشت آمدیم اعلان جمهوریست دادیم تمام طبقات یا شادی
فوق العاده و جبهه های گشاده ما را پذیرفتند و همه نوع در مقام همراهی و کمک
برآمدند . با شوق تمام حصول فعالیت شدیم و بمنجیل هجوم کردیم روزیکه
منجیل تصرف شد مسافرت شدیم با نیروی هشتصد نفری که مجرایانه وارد رشت
نموده و یکمک چند نفر نادان که اسم نمیبرم رشت و انزلی را تصرف کرده اند و
منظرهای فجیع ایجاد که خنا پهای همه را بچشم دیده و بهترین شاهد ساد فید .
ولایت را خراب و دشمن را جیره ساختند . ملت ایران را که با انقلاب مساعد
بوده بشدیت با خود و داشتند پس در گمال بی شرعی نسبت دردی و خیانت و
سازش با شاه و انگلیس دادند . به پیخان و فومن و کسما هجوم نمودند باینده در
مقام مسافره و جنگ برآمدند چون حقایق تاحدی از ظر مردم مکتوم بودمیل
داشتم تدریجاً قضا یا کشف شود باین جهت از مسافره احتراز کردم و آنقدر در
جنگل معاطله و امرار وقت نمودم تا اوضاع بدین طریق که ملاحظه میفرمائید
متممی شد . همان وقت نامعنائی که بصدیوانی نوشتم اوضاع امروری را پیش
بینی کردم و با آنها خاطر نشان نمودم که رونوشتی از نامعنائی متبادله را برای
استحضار تان میفرستم اکنون از جناب عالی داوری میخواهم آیا انقلاب همین است
که آقایان دست بکارش شده اند ؟ آیا انقلابی ها همین موجودات نازنین و
در دانه ها هستند ؟

متأسفم که پاره‌ای اشخاص فاسد که به‌سازای رقصیده یک‌وقت هم مشروطه طلبند و برای بدست آوردن منافع شخصی به‌رلباسی ملبس میشوند اکنون آزادیخواه شده و بنده را دزد و خیانتکار معرفی میکنند. اگر این آزادی‌طلبان انقلابی هدفشان کشتن و خراب نمودن و غارت کردن است عمأ قریب ضرر اعمالشان را خواهند دید که چگونه احساسات مسلمین را علیه خود خواهند برانگیخت. شورا ندان مردم بر اثر نطق‌های علنی ضد اسلام و بار داشتن انقلاب ازسین تکاملش بسیار آسان است. اصلاح این وضع خطیر و این نفرت بی‌حد و حصر، فقط با یک دست غیبی امکان پذیر است و بس. آنفرد انگلیس‌ها را با این عملیات سوء تقویت کردند که صدها هزار قتل و هزارها عراده نوب چنین اثری دانی بخشید.

میرزا شکرانه خان نَشکانی (کُنجیان)

رئیس تحقیقات

انگلیس‌ها را شما بهتر می‌شناسید که چگونه از این فرصت‌ها استفاده میکنند. کسی چه میداند که ایادیشان در میان آنها مشغول فعالیت نباشند. عجب است که با اینهمه خرابی‌ها هنوز متوجه نشده‌اند، تمام راه‌ها را بر من و هم‌راهم مسدود کرده‌اند. از رویه نیکلا - وثوق الدوله و انگلیس‌ها سرعشق میگیرند. چون یقین دارم زمامداران سویت روسیه باینگونه حرکات رضایت

نمیدهند و تسایح مزبور مولود عملیات چندتن افراد خود سروی ماهه است و بالاخره با اقدامات سویت روسیه این خرابکاری ها جبران میشوند این است که ساکت و بیطرف مانده ام تا همه بفهمند که دست دوستی یا حدی دراز نکرده و نخواهم کرد و منتظرم بینم سویت روسیه در برابر این نابسامانیها چه اقدام خواهد نمود. چنانچه از آنها هم مأیوس شوم در آن صورت باید ناچار بتکلیفحلی و وجدانی خود عمل کنیم .